

Žádná „modrá krabice“: O novou tvář prodejny IKEA se postaraly systémy Schüco



U vídeňského nádraží Westbahnhof postavila IKEA obchod nové generace. Je pojat v městském udržitelném stylu, přičemž budova je osázena 160 stromy a nabízí veřejně přístupnou střešní terasu. Architekti studia querkraft Architekten vytvořili z hliníkových okenních a fasádních systémů Schüco plášť budovy, který svou mřížkovou strukturou odkazuje na tradiční policové systémy švédského výrobce nábytku.

IKEA se chtěla prezentovat jako „dobrý soused“, což v případě designu novostavby s plochou téměř 30 000 m² v blízkosti Wien Westbahnhof znamenalo upustit od „modrých krabic“, které jsou pro její prodejny typické. Pro novou obchodní čtvrť, která v blízkosti dřívějšího hlavního vídeňského nádraží vzniká, bylo nutné navrhnout něco osobitého – otevřenou, městskou budovu, která nabídne kvalitní architekturu a bude méně spoléhat na výrazné barvy a velká loga.

„Šlo o neobvyklou spolupráci s odvážným klientem,“ shrnuje Jakob Dunkl, jeden z trojice majitelů studia querkraft Architekten. „Město Vídeň mělo několik náročných požadavků. Budova měla být zcela bez automobilů – součástí nesměla být žádná parkovací místa pro zaměstnance – a na střeše měla být veřejně přístupná terasa. Nejenže společnost IKEA všechny tyto požadavky splnila, její zástupci byli velmi otevření i v souvislosti s návrhy ohledně dalších aspektů, např. z hlediska firemní identity. Na budově je proto mnohem méně modré a žluté barvy a i loga společnosti jsou výrazně menší.“

Trojrozměrný městský park se 160 stromy

Architekti navrhli projekt připomínající sortiment společnosti IKEA, sedmipatrovou ocelovou stavbu inspirovanou tradičními policemi: V obvodovém plášti se střídají prosklené uzavřené kostky a otevřené části s ocelovou konstrukcí se zelení v květináčích. Koncept komentuje Sonja Mitsch, projektová manažerka studia querkraft Architekten: *„Aby bylo dost prostoru pro novostavbu, byla*

stržena budova z konce 19. století. Pokud byste se obyvatel zeptali, co by danou budovu mělo nahradit, nejčastější odpovědí by pravděpodobně byl park. Proto jsme jim v rámci nové městské prodejny IKEA vytvořili trojrozměrný park, ve kterém je více stromů, než by tomu bylo u stejně velké plochy zeleně na úrovni terénu.“

V budově a v jejím okolí roste celkem 160 stromů, a to v bílých ocelových květináčích s výškou až 190 cm. Každý z těchto květináčů pak disponuje automatickým, senzorově ovládaným systémem zavlažování, který dokáže reagovat na individuální nároky každé rostliny na závlahu.

Při výběru jednotlivých rostlin zahradní architekti volili druhy, kterým nejvíce vyhovuje vídeňské klima, případně ty, které se běžně nacházejí na jihu Švédska, tedy v domovině společnosti IKEA. Díky koncepci zeleně je první městská prodejna společnosti IKEA jednou z prvních budov, které dosáhly platinové úrovně certifikace GREENPASS. Tento systém hodnotí budovy a čtvrti s ohledem na šest městských a tři bonusová kritéria, a to včetně vody, klimatu, ovzduší, biodiverzity, energií a nákladů. Novostavba rovněž získala mimořádné hodnocení z hlediska certifikace budov BREEAM (hodnocení „Excellent“ - vynikající). Dopad rostlin na městské klima lze měřit i kvantitativně. Na základě simulací, které projektový tým provedl, snižuje zeď teplotu vzduchu v okolí budovy v rámci běžného teplého dne až o 1,5 °C na úrovni chodníku. Z hlediska vnímané teploty je pak dopad ještě větší.

Několik příběhů pod jednou střechou

Součástí udržitelné koncepce je i to, že společnost IKEA budovu sdílí s dalšími uživateli. Páté a šesté patro obývá hostel Jo&Joe se 345 lůžky. V přízemí je na jižní straně vyhrazena menší část pro nezávislé obchody, z nichž většina působila již v původní budově z konce 19. století. Tím novostavba navazuje na řadu obchodů na Mariahilfer StraÙe a vytváří tak výrazný koncový bod ve směru k nádraží Wien Westbahnhof a městské silnici Wiener Gürtel.

Avšak největší veřejnou atrakci vytvořili architekti přímo na střeše budovy. Působivý skelet z bíle lakované oceli pokračuje vzhůru jako otevřená pergola, kterou zvýrazňují solární panely a lamelové zastínění. Ukrývá se tu veřejná terasa, jež se rozprostírá po celé ploše střechy. Odtud mohou návštěvníci pozorovat celé centrum Vídně i kopce, které rakouskou metropoli obklopují.

Sloupko-příčková fasáda Schüco je spolehlivá a flexibilní

Návštěvníci se mohou na střešní terasu kromě přístupu z atria dostat také po vnějším schodišti nebo několika výtahy. Tyto prvky a dále úniková schodiště a šachty pro technologie byly integrovány do vnějšího ocelového skeletu. Díky tomu se uvnitř budovy uvolnil prostor o ploše 50 x 60 metrů, neboť nebyly použity žádné schodišťové šachty ani vyztužení jádra budovy. „*Jde o podobný princip jako v případě stavby Centre Pompidou v Paříži – tedy budovy, kterou velice obdivujeme,*“ říká Jakob Dunkl.

Pro vlastní obvodový plášť budovy za ocelovými „policemi“ byl zvolen sloupko-příčkový systém [Schüco FWS 50.SI](#), který byl oceněn stříbrnou plakétou udržitelnosti „Cradle to Cradle“. Prosklené plochy se střídají s uzavřenými fasádními panely, které jsou z vnější strany obloženy bíle lakovaným ocelovým plechem a z vnitřní jsou opatřeny sádkartonovými panely.

„Všechny části fasády budovy využívají systémy společnosti Schüco. Tyto systémy jsme zvolili, neboť máme jistotu, že budeme moci instalovat rozměry, které skutečně chceme,“ říká Sonja Mitsch.

Prosklené výlohy prodejny IKEA

Prosklené jednotky v arkýřích jsou obzvláště velké a vystupují z budovy do ocelové konstrukce. Průhledná čela slouží jako výlohy prodejny IKEA. Každý z těchto prvků je 8 metrů široký a 3 metry vysoký, přičemž jej tvoří pouhá tři skleněná pole. Profily systému [Schüco FWS 50](#) jsou široké jen 50 milimetrů a mezi jednotlivými prvky jsou tak téměř neviditelné.

Ve vyšších patrech, kde se nachází hostel, jsou prosklené plochy rozděleny do menších částí. Jsou zde rozdíly oproti sloupko-příčkové fasádě, která je instalována dále směrem dovnitř. V rámci pater, jež obývá společnost IKEA, je přístup na balkóny zajišťován výhradně balkonovými dveřmi systému Schüco [AWS 75.SI+](#), které jsou integrovány jako vložený prvek do sloupko-příčkové fasády. V hostelu je spousta oken s manuálním ovládáním ze stejného systému Schüco. Tato okna však disponují pojistkou proti otvírání a lze je pouze sklápět. Je to především z bezpečnostních důvodů, neboť ne na všechny balkóny lze vstupovat - většina z nich nemá žádné zábradlí a využívá se pouze pro rostliny v květináčích.

Čtyři patra prodejny s centrálním atriem

Pocit volnosti, který z budovy vyzařuje do okolního světa, pokračuje i uvnitř. Spodní čtyři patra využívá společnost IKEA – nachází se zde hlavní prodejna, samoobslužná část i obligátní restaurace. Centrální atrium obklopují eskalátory, které stoupají až do 4. patra. Do hostelu a na střešní terasu se lze dále dostat po tradičních schodištích nebo výtahy.

Uvnitř budovy je 4,5 metru hluboká ocelová konstrukce nahrazena železobetonovým skeletem s přibližně desetimetrovými rozpony. Velké vzdálenosti mezi podpěrami umožňují flexibilní využití daných prostor a jejich časté proměny z hlediska zařízení. Interiéru dominují pohledové betonové stropy s viditelným potrubím, betonové podlahy s hladkou povrchovou úpravou, stěrky bez jakýchkoliv dalších krytin, bíle lakovaná ocel a spousta skla.

K prostornosti interiéru přispívá také koncepce protipožární ochrany. Vstupní prostory, atrium a 2. a 3. patro tvoří společný požární úsek. V případě požáru lze 1. patro oddělit od rozsáhlých vertikálních prostor pomocí požárních clon.

Bezpečnost a transparentnost současně

V hostelu pak architekti využili účinnou protipožární ochranu v kombinaci s maximální transparentností. Ocelová sloupko-příčková fasáda Jansen VISS Fire TVS EI60, která je instalována na výšku celého patra, poskytuje požární odolnost po dobu 60 minut, a to okolo celého atria. Jsou zde integrovány ocelové protipožární dveře Janisol 2 EI30 a Janisol C4 EI60. O patro výš pak atrium obklopují převážně uzavřené bílé zdi. Výhledy z hostelu do volného prostoru zajišťuje pouze několik individuálních fixních prvků protipožárního a kouřotěsného systému s 60 minutovou požární odolností [Schüco ADS 80 FR 60](#) s protipožárním zasklením.

Půdorysy s hloubkou cca 50 metrů jsou výhodné pro účely prodejny nábytku, z hlediska provozu hostelu však toto rozvržení představovalo velkou výzvu. Aby měly vnitřní prostory dostatek světla, přidali architekti dva nové dvoupatrové vnitrobloky a třípatrový vnitroblok na 5. a 6. patře – a to kromě velkého atria, které se rozprostírá napříč všemi patry. I v rámci vnitrobloků je použita sloupko-příčková fasáda [Schüco FWS 50.SI](#) – zde však mají tyto prvky v některých částech i protipožární funkci, když mají bránit šíření případného požáru přes vnitrobloky.

Skleněná střecha nad atriem nevyžadovala žádnou ohnivzdornost. Je však mimořádně důležitá pro odvod případného kouře z budovy. Za tímto účelem zvolili architekti systém [Schüco AOC 50 ST](#), který se nasazuje na ocelovou nosnou konstrukci. V rámci systému jsou integrovány dva otevírací průduchy pro odvod kouře a tepla, které se v případě požáru otevírají automaticky.

Název projektu: IKEA VIENNA WESTBAHNHOF - VIENNA CITY CENTRA

Architekti: Querkraft Architekten, Vídeň

Podlahová plocha: 29 480 m²

Užitná plocha: 26 200 m²

Dokončení: srpen 2021

Foto Zdroj Schüco CZ



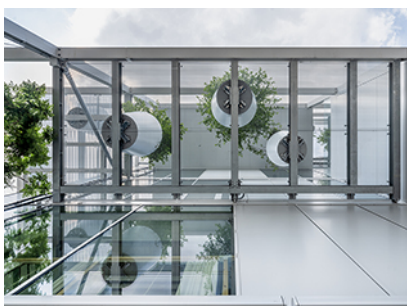
V kancelářské a obchodní čtvrti poblíž nádraží Wien Westbahnhof okamžitě upoutá pozornost prodejna společnosti IKEA s plochou téměř 30 000 m², a to díky svému obvodovému plášti s rámovou konstrukcí.



Novostavbu ze všech stran obklopuje ocelová konstrukce s hloubkou 4,5 metru a vytváří tak dojem polic. Součástí jsou úniková schodiště, balkony lemované stromy a arkýře s velkými prosklenými čely. Pro fasádu architekti zvolili sloupko-příčkový systém Schüco FWS 50.SI.



Prvních pět pater se otevírá směrem do atria. Na pátém patře odděluje hostel od rozsáhlých volných prostor protipožární fasáda Jansen VISS Fire. Odtud také vedou schody na veřejně přístupnou střešní terasu.



Celkem roste v budově a jejím okolí 160 stromů, a to ve velkých květináčích. Většina z nich je umístěna na rožtech před fasádou.



Pokoje hostelu nabízejí výhledy na Vídeň – z velké části jsou pak tyto výhledy prakticky nerušené díky mimořádně tenkým fasádním profilům s šířkou pouhých 50 milimetrů.



Přístup na střešní terasu se nachází v horní části atria. Pro zasklení střechy architekti zvolili nasazovací konstrukci na ocel Schüco AOC 50 ST.



Střešní výstup nad atriem je prosklený. I v tomto případě byl použit sloupko-příčkový systém Schüco FWS 50.SI

Společnost Schüco - Systémová řešení pro okna, dveře a fasády

Skupina **Schüco** se sídlem v německém Bielefeldu vyvíjí a prodává systémová řešení pro okna, dveře a fasády. Po celém světě má více než 6330 zaměstnanců, kteří společně usilují o oborové prvenství v oblasti technologií a služeb, dnes i pro budoucnost. Kromě inovativních produktů pro rezidenční a komerční budovy nabízí specialista v opláštění objektů konzultace a digitální podporu ve všech fázích stavebního projektu - od počáteční myšlenky přes návrhy, výrobu až po instalaci. S firmou Schüco celosvětově spolupracuje 10.000 zpracovatelů a další desetitisíce developerů, architektů a investorů. Společnost, která byla založena v roce 1951, je aktivní ve více než 80 zemích světa a v roce 2021 dosáhla obrát ve výši 1,995 miliardy EUR.

Pro více informací navštivte www.schueco.cz

Pro další informace, prosím, kontaktujte:

Ing. Petr Herynek

Schüco CZ s.r.o.

Marketingové oddělení

GSM: +420 724 828 795

Mgr. Alena Drtinová

Privilege PR, s.r.o.

GSM: +420 777 888 195

E-mail: drtinova@privilegepr.cz